

Måned rapport om ubalanser

Nøkkeltall							
Oktober '10			Snitt 2010			Snitt 2009	
Gjennomsnittlig netto ubalanse (MWh/h)*			Gjennomsnittlig absolutt ubalanse (MWh/h)				
NO1	-85	-71	NO1	138	152		
NO2	18	-40	NO2	127	126		
NO3	-10	-20	NO3	69	75		
NO4	42	-5	NO4	63	61		
NO5	58	18	NO5	93	91		
Norge	24	-123	-27	Norge	259	286	261
*Positiv verdi tilsier et driftsunderskudd (større forbruk enn planlagt)							
Ubalanse > 800 MWh (andel av tiden)			Prisavvik Elspot-RK (NOK)				
Norge	3,4 %	4,0 %	2,7 %	NO1	-12,89	21,67	
*Andel av tiden med ubalanser større enn 800 MWh							
Reguleringer (andel av tiden)			Prisavvik ved reguleringer (Elspot - RK) (NOK)				
Oppreg. i NO1	45 %	29 %	Oppreg. i NO1	-55,70	-50,96		
Nedreg. i NO1	33 %	49 %	Nedreg. i NO1	37,77	74,18		
Oppreg. i NO2	44 %	29 %	Oppreg. i NO2	-57,01	-61,44		
Nedreg. i NO2	33 %	46 %	Nedreg. i NO2	37,88	80,50		
Oppreg. i NO3	48 %	37 %	Oppreg. i NO3	-72,27	-79,99		
Nedreg. i NO3	30 %	51 %	Nedreg. i NO3	44,25	123,33		
Oppreg. i NO4	48 %	30 %	Oppreg. i NO4	-76,34	-58,84		
Nedreg. i NO4	30 %	48 %	Nedreg. i NO4	41,63	101,63		
Oppreg. i NO5	45 %	29 %	Oppreg. i NO5	-56,36	-37,72		
Nedreg. i NO5	33 %	47 %	Nedreg. i NO5	37,91	62,77		
Reguleringer i Norge (MWh/h)			Reguleringer i Norge (MWh/h)				
Frekvensreg.	224	280	275	Reg.styrke kraft	100	89	83
Spesialregulering	36	102	106	Kvartersflytting	41	28	23

Tabell 1: Nøkkeltall for det norske kraftmarkedet. Dette er gjennomsnittlige timeverdier for siste måned, *hittil i år* og *i fjor*.

Aktørenes ubalanser

Aktørene er etter forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (§ 8.1) pålagt å planlegge seg i balanse i regulerkraftmarkedet. Pålegget om å planlegge seg i balanse er også tatt inn i *Balanseavtalen* med Statnett og i *Aktøravtalen* med tilhørende regleverk på Nord Pool Spot.

Aktørenes ubalanser beregnes time for time ved å korrigere omsatt volum i regulerkraftmarkedet for aktiverte reguleringer og regulerstyrkekraft. Ubalansene viser dermed den del av avviket mellom virkelig og planlagt kraftvolum som den balanseansvarlige selv er ansvarlig for og kan påvirke.

Statnett har vurdert ubalansen til hver enkelt balanseansvarlig, og gruppert dem i tre grupper (se tabell 2). Kategoriseringen er basert på en totalvurdering av de balanseansvarliges handel i regulerkraftmarkedet, type virksomhet, kompleksitet, sammenlignbare selskaper og historisk utvikling. En aktørs evne til å planlegge seg i balanse vil i noen grad avhenge av kompleksiteten i handelsbildet. Nøkkeltallene som vises på balanseWeb utgjør en viktig del av vurderingen (relativ ubalanse, total ubalanse, andel kjøp/salg, gjennomsnittlig absolutt ubalanse pr. time).

Etter innføringen av to handelsoppsett blir aktørene nå vurdert etter to separerte ubalanser, en for produksjon og en for forbruk. Dersom en aktør ikke har produksjonsubalanse vil ubalansevurderingen være blank.

Kategoriene er ment å tolkes slik:

Rød (Må bli bedre): Ubalansene er totalt sett større enn det Statnett kan akseptere. Tiltak må iverksettes og Statnett vil følge opp at ubalansene bedres. Ved vedvarende plassering i rød gruppe vil Statnett iverksette ytterligere tiltak.

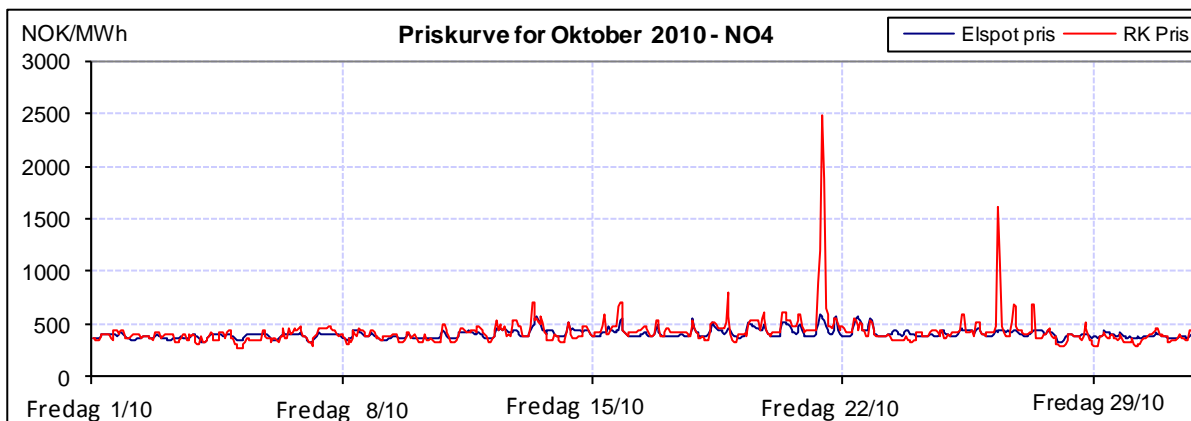
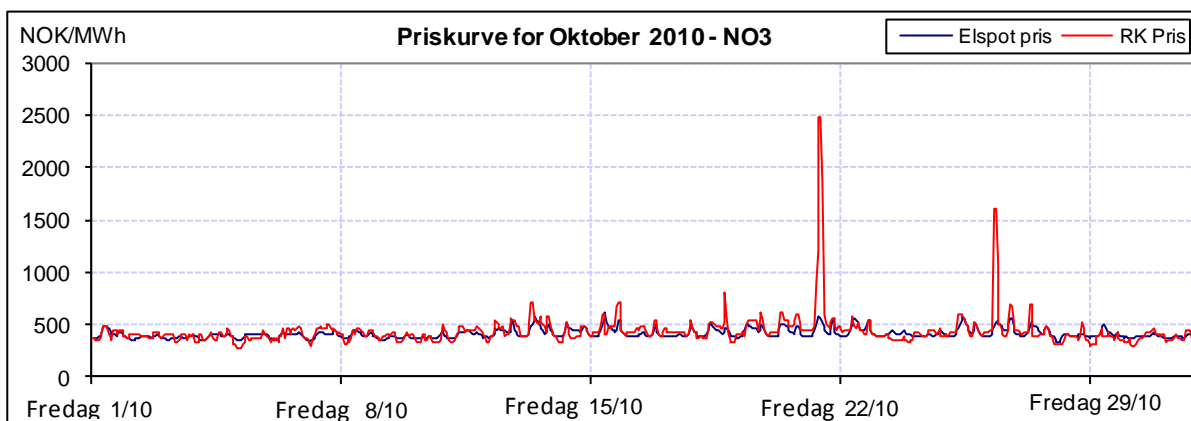
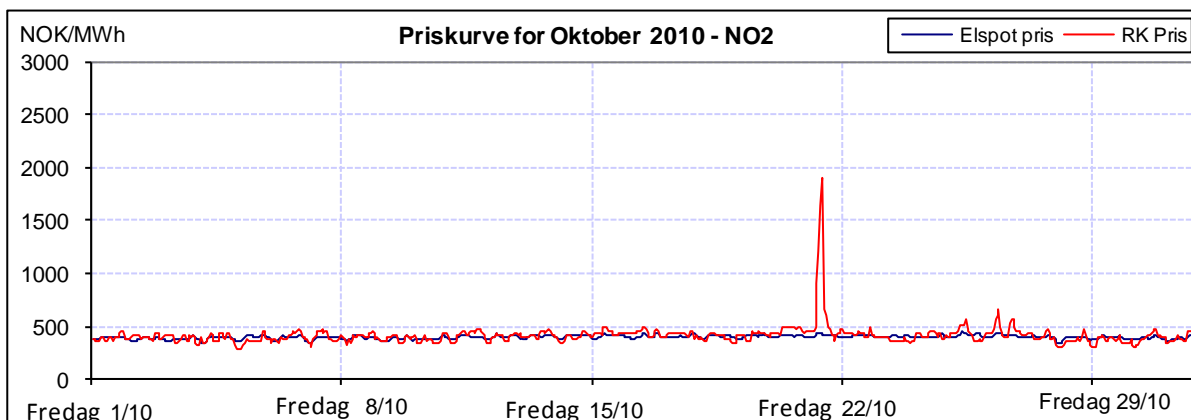
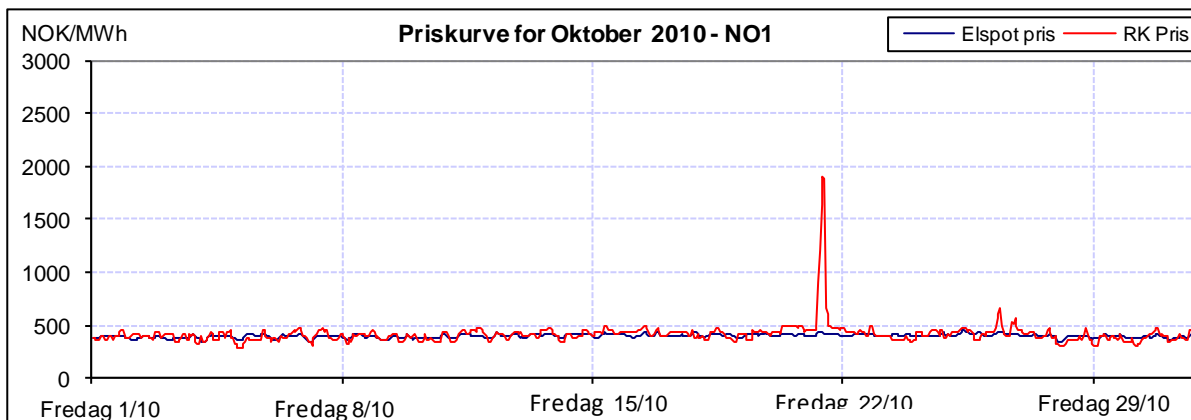
Gul (Tilfredsstillende): Ubalansene er totalt sett noe større enn hva Statnett forventer og bør forbedres. Sammenlignbare selskaper og/eller historikk viser at ubalansene kan og bør bli lavere.

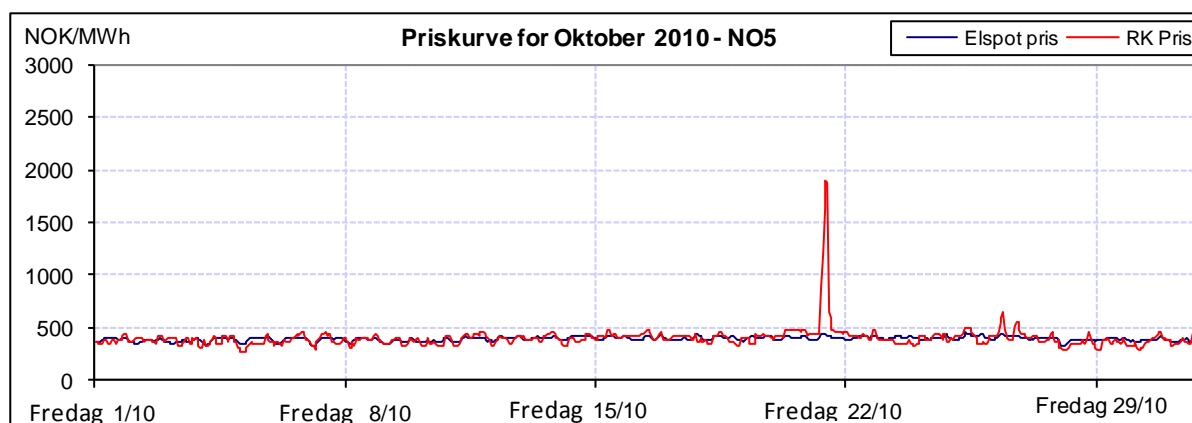
Grønn (Bra): Ubalansene er totalt sett innenfor hva Statnett forventer

For flere detaljer om egen ubalanse viser vi til nettsiden [balanseWeb](#).

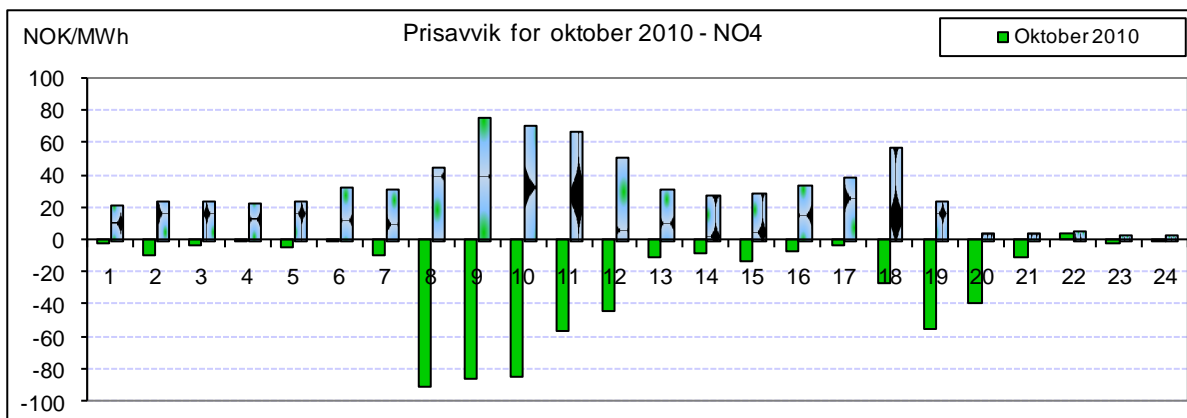
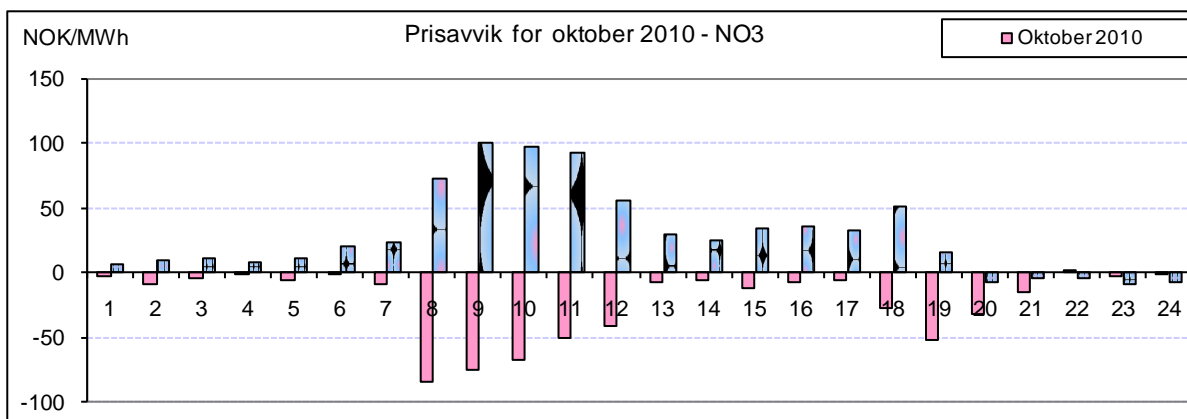
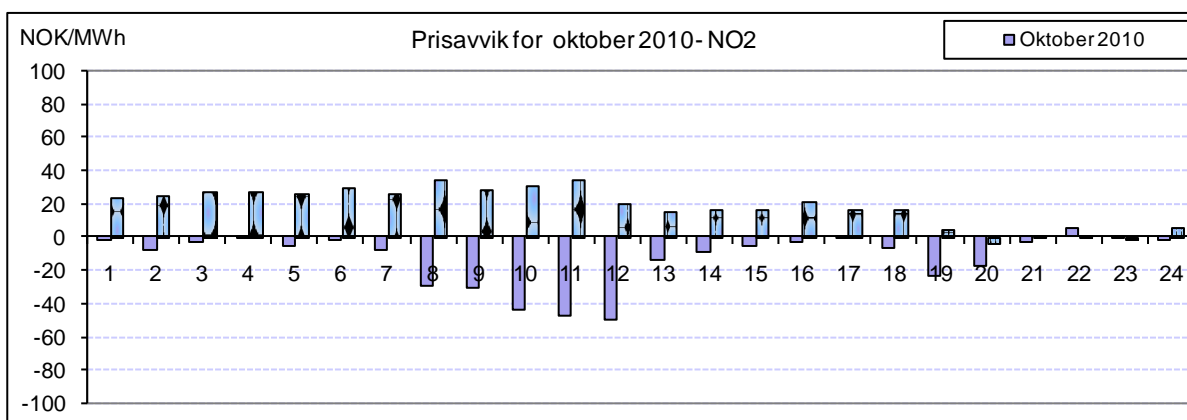
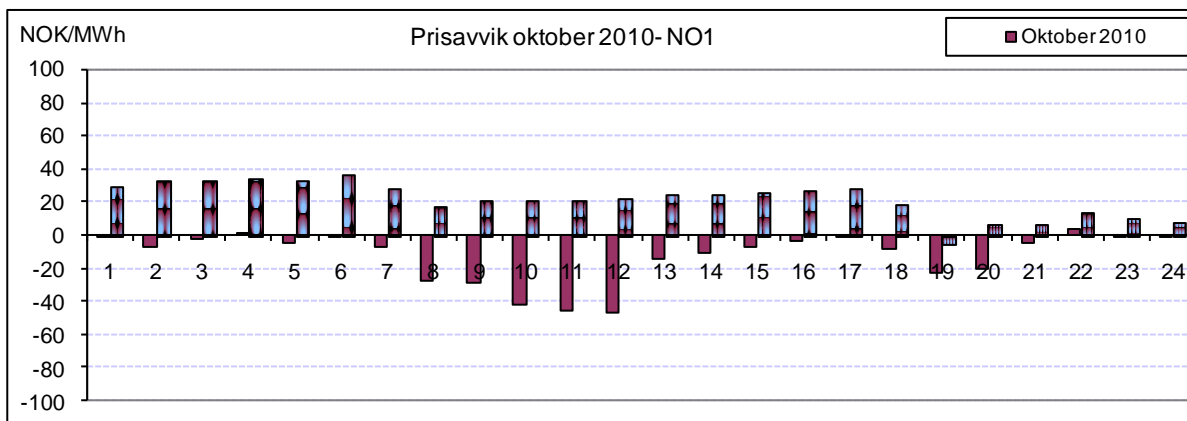
Aktør	Produksjons ubalanse	Forbruks ubalanse	Aktør	Produksjons ubalanse	Forbruks ubalanse
AGA AS			Møre og Romsdal Fylkeskommune		
Agder Energi Produksjon AS			Nammo Raufoss AS		
Akershus Energi Vannkraft AS			Neset Kraft AS		
Aktieselskabet Tyssefaldene			Nordkraft AS		
Alpiq Tillegg			Nordmøre Energiverk AS		
Avinor AS			Nordvest Kraft AS		
Bane Energi			Nord-Østerdal Kraftlag Marked		
BKK Produksjon AS			Norsk Hydro Produksjon AS		
Boliden Odda AS			Norske Skogindustrier AS		
Coop Norge SA			Norway Pelagic AS		
Dalane Energi IKS			NTE Energi AS		
Det norske Veritas Eiendom AS			Oppegård kommune		
EB Handel AS			Oppland Energi AS		
EB Kraftproduksjon AS			Oslo Lufthavn AS		
E-CO Vannkraft AS			Pasvik Kraft AS		
EGL Nordic AS			PowerTrade AS		
Eidefoss AS			Presidium AS		
Eidsdal Kraft AS			Rapid Power AS		
Eidsiva Marked AS			Rauma Energi Kraft AS		
Eidsiva Vannkraft AS			Reitan Servicehandel AS		
Eiendomsspar Energi AS			Ringsaker Kommune		
Elkem AS			Rogaland Fylkeskommune		
Elkraft AS			Rørøst Elektrisitetsverk AS		
Eramet Titanium & Iron AS			Scaent Europower Ltd		
Fellesdata AS			Scandem Norge		
Fjord Energi AS			Schibsted ASA		
Flesberg Elektrisitetsverk AS			Selbu Energiverk		
Fortum Markets AS			SFE Produksjon AS		
GDF SUEZ E & P Norge AS			Shell Energy		
Gudbrandsdal Energi AS			Sira-Kvina Kraftselskap Prod		
Hafslund Strøm AS v/Hafslund Delta			Skagerak Kraft AS		
Haugaland Kraft AS			Skandiakraft AS		
Haugesund Kommune			Skedsmo Kommune		
Heidelbergcement Norway AS			SKL Produksjon AS		
Helgelandskraft AS			SKS Kraftsalg AS		
Helgelandskraft AS Produksjon			SKS Produksjon AS		
Helse Sør-Øst RHF			Sognekraft A/S		
Hemsedal Energi (Balanseansvarlig)			Sparebank 1 Gruppen AS		
Hjelmeland kommune			Stange Energi AS		
Hålogaland Kraft AS Marked			Statens Vegvesen		
Ishavskraft AS			Statkraft Energi AS		
ISS Facility Services AS			Statnett Nettap		
Istad Kraft AS			Statoil ASA		
Jotunkraft A/S			Stranda Energiverk AS Kraft		
Kongsberg Energi Eiendom AS			Stryn Energi AS, Kraft		
Kongsvinger Kommune			Studentsamskipnaden i Oslo		
Konsesjonskraftfondet for Aust-Agder			Sunnal Energi KF		
Kraftinor AS			Sunnfjord Energi AS		
Kraftverkene i Orkla			Svorka Energi AS Kraft		
Kympivoima Hankinta Oy			Tafjord Kraftproduksjon AS		
Lantmännen Unibake Norway AS			Telenor Eiendom Holding AS		
Lier Everk AS			Telinet Energi AS		
Lindex AS			Thon Holding AS		
Lofotkraft Produksjon AS			Time kommune		
LOS AS			Tinfos AS		
Lunds Energi Norge AS			Total Energi ASA		
Luster Energiverk AS			Troms Kraft Marked AS		
Lyse Handel AS			Trønderenergi Kraft AS		
Lyse Produksjon AS			TrønderEnergi Marked AS		
Malvik Everk AS Kraft			Tussa Energi AS		
Markedskraft AS			Tydal Kommunale Energiverk		
Max Kraft AS			Uste Nes AS Produksjon		
Mesta Konsern AS			Ustekveikja Energi AS		
Midt Kraft Buskerud AS			Varner Retail AS		
Midt-Telemark Energi AS			Vattenfall Sales Nordic		
Mo Industripark AS			Østfold Energi AS		

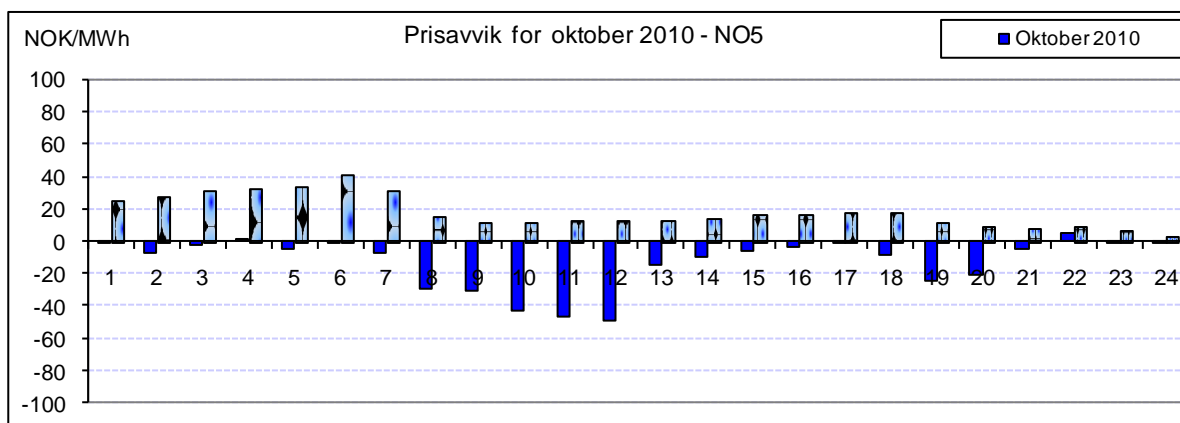
Tabell 2: Vurdering av balanseansvarlige aktørers ubalanse.

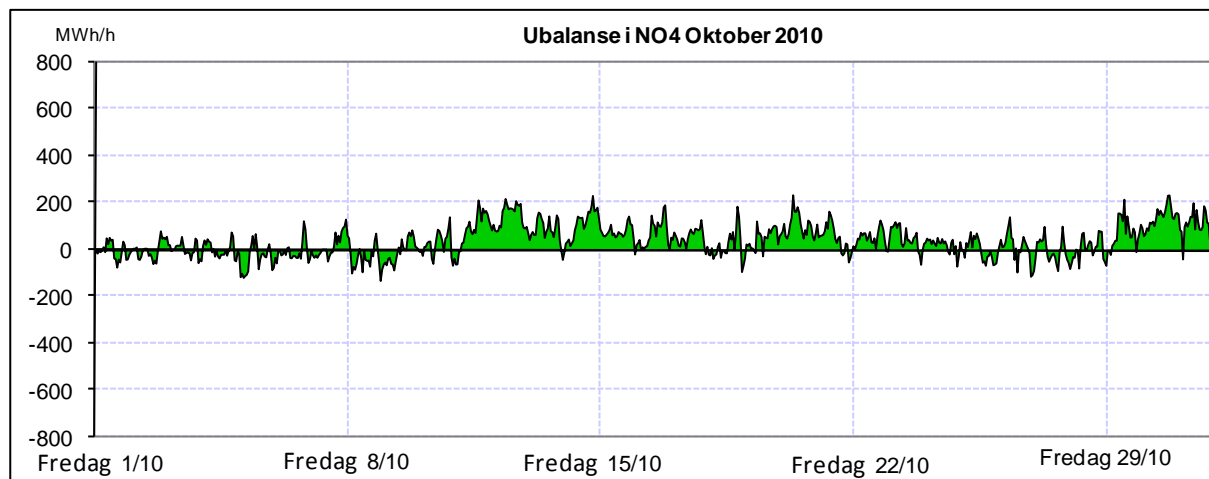
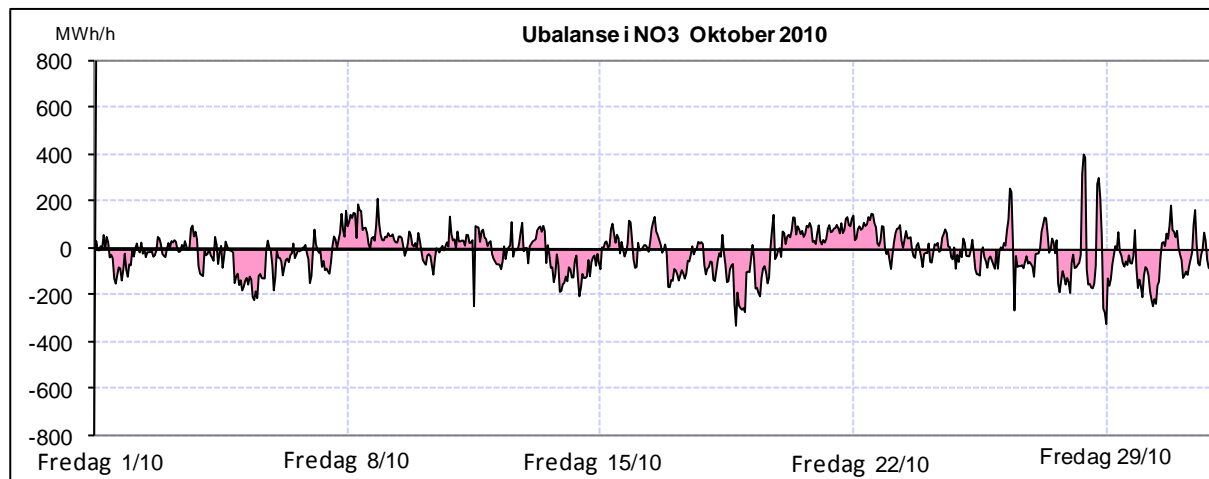
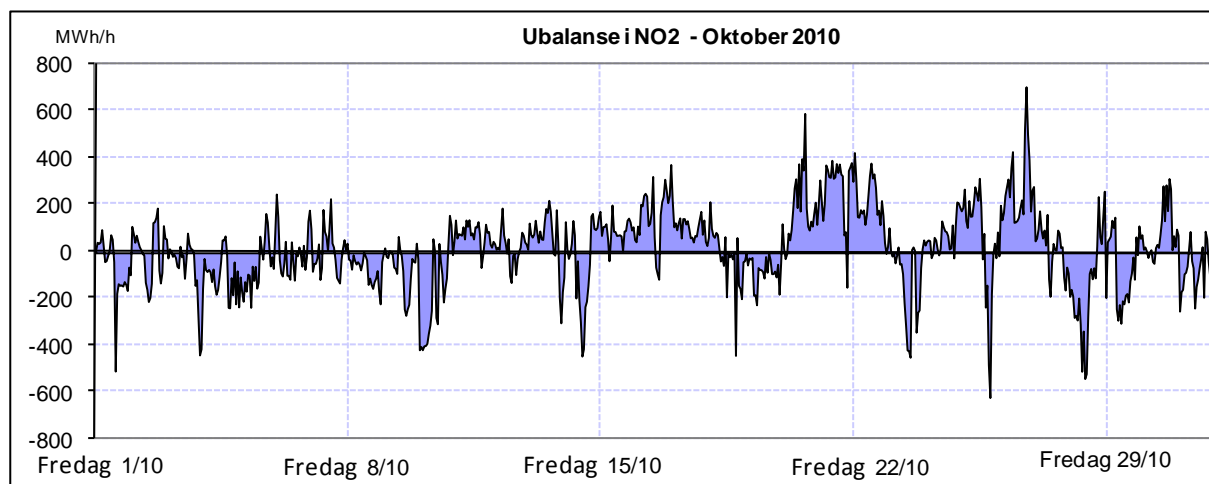
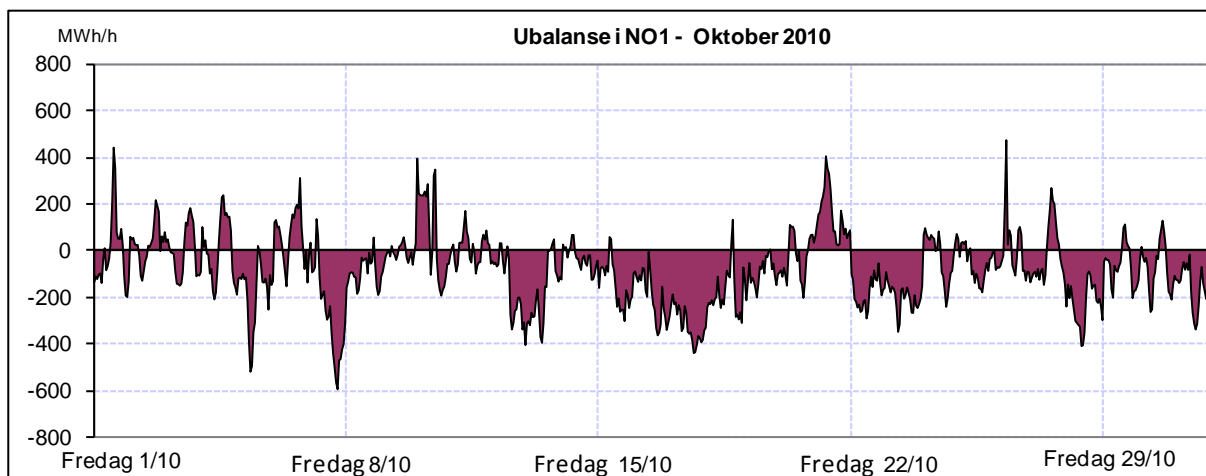
Figur 1: Priser ved Elspot og i RK i oktober 2010. Merk at det er RK pris i hovedretning som er benyttet.

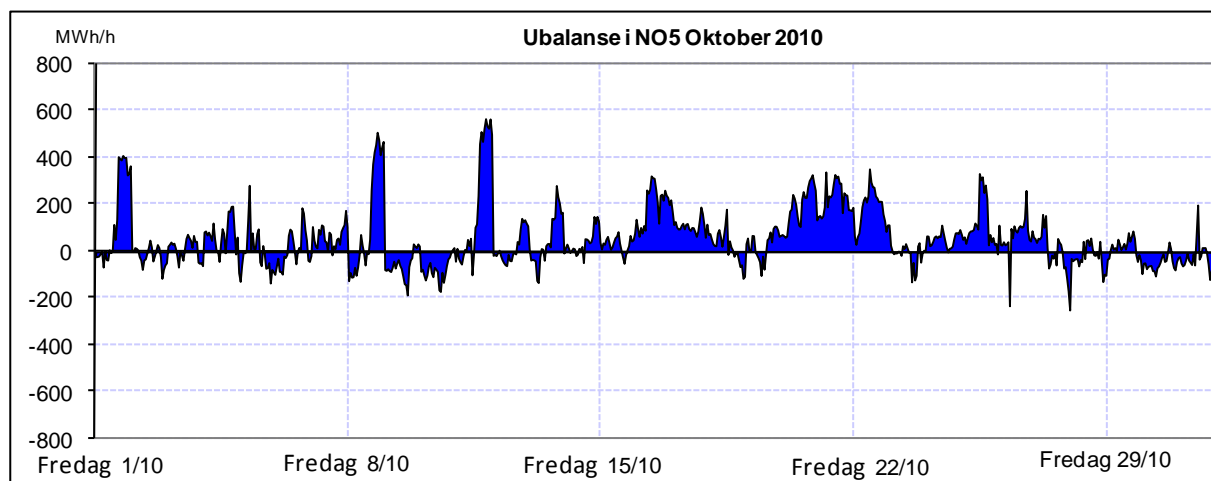

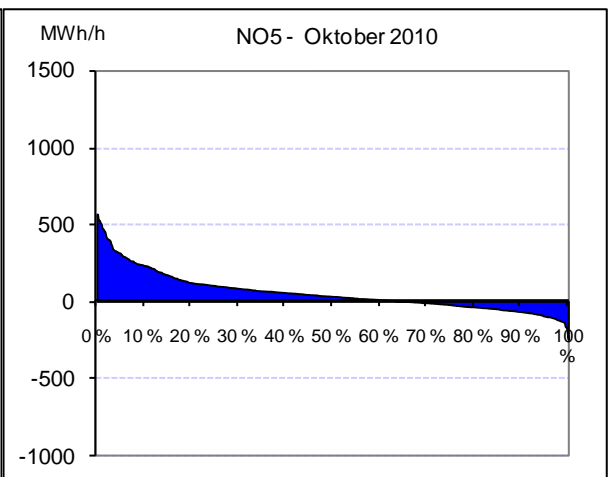
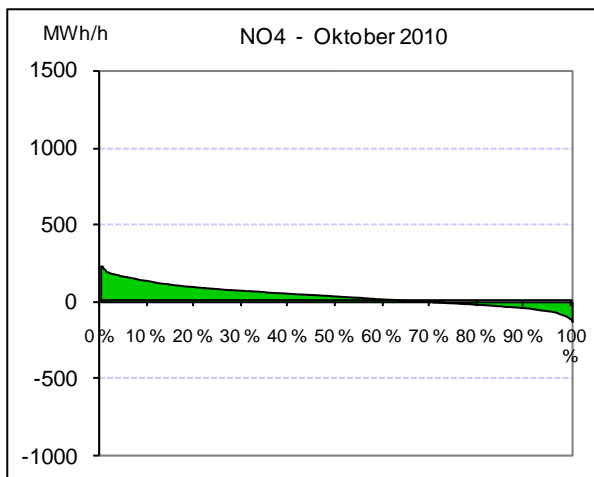
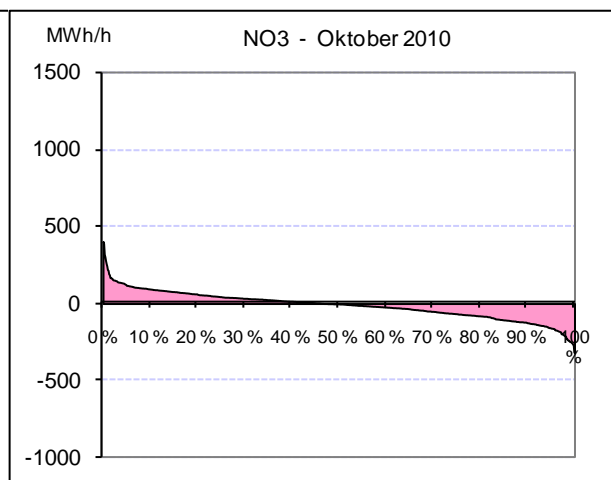
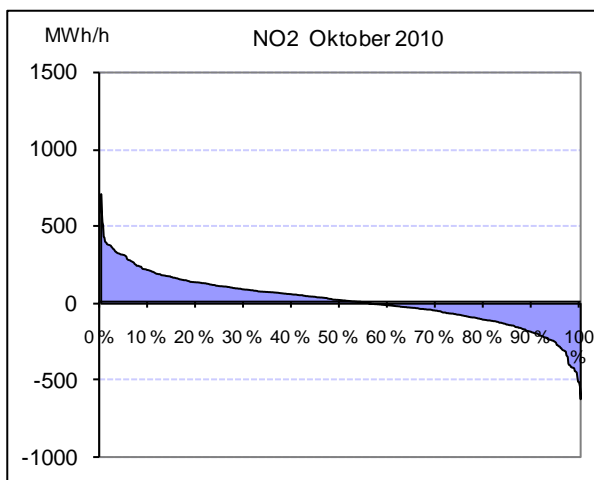
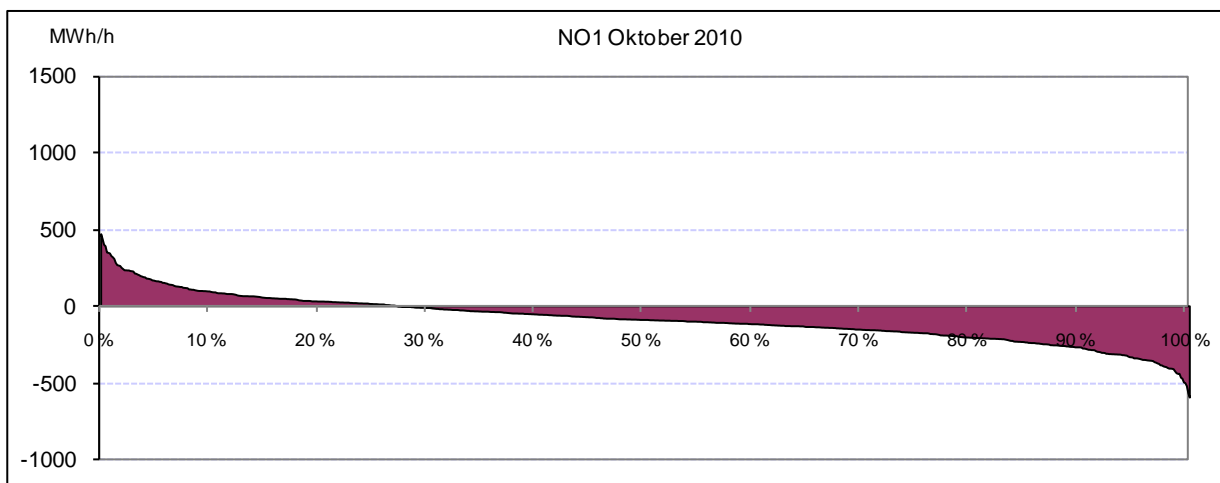
Figur 2: Prisavvik gjennom døgnet i oktober 2010 (Elspot – RK)

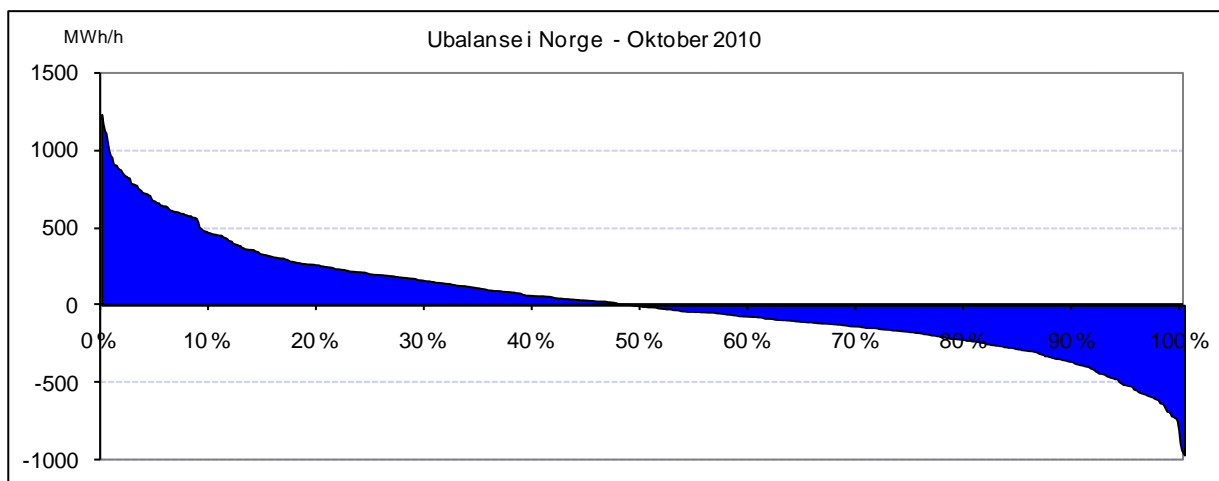
Prisavviket for en time blir beregnet som timepris i Elspot minus timepris i Regulerkraftmarkedet. Et positivt prisavvik innebærer dermed at det var billigere å kjøpe kraft i regulerkraftmarkedet enn ved elspot i denne timen. Prisavvikene i oktober var relativt høye, spesielt i NO3 og NO4. Merk at det i all hovedsak var negative prisavvik gjennom døgnet i alle prisområdene.

Figur 3: Ubalanser time for time i prisområdene NO1, NO2, NO3, NO4 og NO5, i oktober 2010. Ubalanser i det totale kraftsystemet innebærer at kraftflyten avviker i forhold til de planlagte verdier, og en positiv verdi indikerer et underskudd i prisområdet

Figur 4: Varighetskurver for ubalanser i Norge i oktober 2010. Skjæringspunktet med x-aksen viser andel av tiden det var henholdsvis underskudd (pos) og overskudd (neg) av kraft.

Ubalansene beregnes time for time i hvert prisområde. I varighetskurvene ovenfor er ubalansene sortert etter størrelse. Ubalansene i oktober var i gjennomsnitt noe høye. Det var i gjennomsnitt et kraftoverskudd i NO1, NO3 og Norge totalt sett, mens de resterende prisområdene hadde et gjennomsnittlig kraftunderskudd.

Eventuelle spørsmål om månedsrapporten kan rettes til fellespostkassen: avregning@statnett.no